

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Střední průmyslová škola textilní, Liberec, Tyršova 1

Tyršova 1, 460 81 Liberec

Identifikátor školy: 600 010 643

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Okresní úřad, referát školství, nám. Dr. E. Beneše 26, 460 73 Liberec

Termín konání komplexní inspekce: 8. - 12. ledna 2001

Čj.	081 23/01-5076
Signatura	kh4fu224

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Na počátku školního roku 2000/2001 bylo ve Střední průmyslové škole textilní (SPŠT) v Liberci zapsáno ke studiu 312 žáků v celkem třinácti třídách. V souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení škola vyučuje tři studijní obory - Oděvnictví, Textilní výroba a podnikatelství, Management textilu a oděvnictví.

Přehled vyučovaných studijních oborů

Kód oboru	Název	Délka studia	Počet tříd	Počet žáků
31-43-M/001	Oděvnictví	4 roky	7	174
31-41-M/004	Textilní výroba a podnikatelství	4 roky	3	75
64-42-M/024	Management textilu a oděvnictví	4 roky	3	63

Textilní školství v Liberci má dlouholetou tradici. Tkalcovská škola vznikla již v roce 1852 jako první svého druhu v bývalé monarchii. Na počátku 20. století bylo z prostorových důvodů rozhodnuto o výstavbě školy nové, která byla dokončena v roce 1910. V současné době je tato pozdně secesní stavba uvedena ve státním seznamu kulturních památek. Kromě hlavní historické budovy probíhá výuka i ve školním poloproduzu a v pavilonu, vybudovaném v roce 1977 jako provizorní řešení nedostatku učebních prostor. K dispozici jsou kmenové učebny, odborné učebny (textilní laboratoř, dvě písárny, dvě učebny výpočetní techniky, internetová učebna, audiovizuální učebna, odborná učebna pro oděvní výtvarnictví), pro praktickou výuku slouží šicí, přádelnické, tkalcovské a pletářské dílny, pro tělesnou výchovu tělocvična, zrcadlový sál na aerobic s posilovnou, sauna a víceúčelové asfaltové hřiště (kopaná, volejbal, basketbal). Společné prostory mají velmi dobrou estetickou úroveň, podtrhující historický ráz budovy. Kmenové učebny jsou vybaveny pouze žákovským nábytkem, chybí didaktická technika, výzdoba je minimální, v některých není možné zastínit okna.

Sociální zařízení mají dobrou úroveň, jsou vybavena mýdly a zásobníky toaletního papíru. V pavilonu však způsobují nepříjemný zápach. Suterén hlavní budovy slouží jako šatny, žáci ukládají svrchní oděv a obuv do starých uzamykatelných kovových skříněk.

Občerstvení pro žáky i zaměstnance během pracovního dne zajišťují dva automaty. Jeden na teplé nápoje, včetně samostatného zdroje horké vody pro přípravu instantních polévek a jeden na balené sušenky a nápoje.

Česká školní inspekce (ČŠI) posuzovala úroveň řízení školy a kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu v odborných textilních předmětech oděvního a technologického charakteru, v učební praxi, v předmětech ekonomického charakteru, v českém a německém jazyce, ve společenskovedních předmětech, v matematice, chemii, základech ekologie a výpočetní technice.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání v odborných textilních předmětech oděvního charakteru (nauka o materiálech, konstrukce a modelování oděvů, oděvní technologie, konfekce, základy oděvního výtvarnictví)

Celkově bylo hospitováno osm vyučovacích hodin u pěti pedagogů ze sedmi, kteří ve škole těmto teoretickým předmětům vyučují. Dva byli v pracovní neschopnosti.

Ve všech sledovaných předmětech odpovídala časová dotace schváleným učebním plánům. Vyučující mají zpracovány časově tematické plány, jejichž obsah většinou koresponduje se schválenými učebními osnovami. V základech oděvního výtvarnictví však tematický plán nebyl kompletní (viz odstavec plánování), protože učitelka pracovala pouze s rozpracovanými osnovami, schválenými ředitelkou školy. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Drobné výhrady měla ČŠI k rozložení učiva do ročníků v předmětu nauka o materiálech, potřebné změny byly okamžitě provedeny.

Pro výuku výše uvedených předmětů má škola vytvořeny nadprůměrné prostorové i materiálně-technické podmínky. Teoretická výuka se uskutečňuje ve vhodně vybavených kmenových učebnách, odborné učebně s televizním okruhem a čtecí kamerou a v případě potřeby i v učebně oděvního výtvarnictví, která je mimořádně esteticky podnětná. Pro laboratorní práce slouží žákům účelně vybavená laboratoř. Vyučující mají k dispozici dostatečné množství odborné literatury a časopisů, které jsou žákům zapůjčovány v hodinách. Učebnice bývají využívány jen částečně v některých předmětech (např. předmět konfekce), protože na trhu chybí vhodná a aktuální literatura. Žáci proto dostávají řadu namnožených textů, případně je jejich jediným zdrojem informací školní sešit.

Na všechny zhlédnuté hodiny se vyučující pečlivě připravily, promyslely je po stránce obsahové i organizační, velkou pozornost věnovaly výběru názorných pomůcek a dalších materiálů pro výuku. Řada z nich byla na vynikající a velmi dobré úrovni. Všechny probíhaly v pěkném prostředí a ve velmi dobrých psychohygienických podmínkách. Formy a metody výuky většinou odpovídaly stanoveným výukovým cílům, jen výjimečně se vyskytl méně efektivní frontální výklad s následným diktováním zápisu do sešitů žáků.

K dobré organizaci výuky přispívaly jednoznačně formulované pokyny vyučujících, věcně správné a srozumitelné informace, ale také rada a pomoc. Hodiny se vyznačovaly účelným využitím vyučovacího času a dostatečnou názorností (nákresy, zmenšené stříhy, ukázky oděvních a strojních detailů apod.). V laboratorních pracích žáci pracovali s předem připravenými vzorky u mikroskopů, a pokud to bylo vhodné, mohli zvolit individuální tempo.

Poznámky v sešitech měly velmi dobrou strukturu. Pokud sloužily jako hlavní informační zdroj, odpovídal tomu i jejich rozsah. Poněkud méně přehledné však byly v hodinách laboratorních prací.

S hodnocením a klasifikací se inspekce setkala ojediněle. Výborně však byl připraven test v předmětu základy oděvního výtvarnictví.

V závěru některých hodin nezbyl čas na shrnutí a upevnění učiva.

Při výuce vládla mimořádně příznivá atmosféra a velmi dobré vztahy mezi vyučujícími a žáky. Komunikace byla oboustranná, přirozená, často s využitím pozitivní motivace.

Výuka odborných textilních předmětů oděvního charakteru má velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání v odborných textilních předmětech technologického charakteru (textilní materiály, zkoušení textilních materiálů, textilní technologie, technologie přádelnictví, technologie tkalcovství, technologie výroby pletenin, zušlechťování textilií, vazby a rozbery tkanin).

Hodinová dotace všech profilových předmětů studijního oboru Textilní výroba a podnikatelství a částečně i studijního oboru Management textilu a oděvnictví koresponduje s učebními plány. Jejich výuku zajišťuje sedm učitelek. Čtyři jsou plně kvalifikované s dlouholetou pedagogickou praxí, dvě jsou čerstvými absolventkami Textilní fakulty Technické univerzity (TF TU) v Liberci a vyučují v rámci studia pro získání pedagogické způsobilosti k výuce těchto předmětů (SPŠT je fakultní školou Pedagogické fakulty TU v Liberci). Pouze osm hodin týdně vede učitelka bez patřičného odborného a pedagogického vzdělání (studující TF TU a doplňkového pedagogického studia).

Ve škole je dostatek názorných pomůcek i přístrojové techniky, umožňující žákům poznat vlastnosti textilních surovin a výrobků i pochopit principy jejich výroby. Mnohé z nich však jsou morálně nebo technicky zastaralé. To platí zejména o vybavení mechanické zkušebny, a to přesto, že se v posledním roce podařilo zajistit nákup nových mikroskopů. Chybí hlavně moderní elektronické měřicí přístroje a softwarové vybavení, umožňující zpracování naměřených dat v reálném čase. Protože jejich pořízení je velmi nákladné, řeší vedení školy situaci úzkou spoluprací s TF TU v Liberci, kam se však žáci školy chodí s moderní technikou pouze seznámit.

Škola je poměrně dobře vybavená didaktickou technikou, která je však vyučujícími málo využívána. Důvodem jsou ztížené podmínky pro její instalaci a zprovoznění. Chybí projekční plochy, mobilní stolky, dostatek přípojných kabelů, někdy i možnost zastínění. Specializovaná učebna se stupňovitým rozmístěním lavic je malá a její uspořádání nedovoluje kontrolu práce žáků.

Velmi špatná situace trvá již dlouho v oblasti učebních textů. Učebnice jsou dvacet i více let staré, nové na trhu chybí. Učitelky si proto musí učební texty vytvářet samy, a to většinou překládáním z cizojazyčné literatury.

Bylo hospitováno ve třech předmětech u tří vyučujících. Výuka v předmětech zušlechťování textilií a textilní materiály má velmi dobrou úroveň. Je názorná, navazuje na praxi i na životní zkušenosti žáků, jsou využívány mezipředmětové vztahy. Laboratorní cvičení v předmětu textilní materiály mají činnostní charakter a žáci si v nich samostatně ověřují teoretické znalosti. Nedostatkem je málo důsledné vedení k přesnosti a pečlivosti při zaznamenávání naměřených hodnot.

Ve všech předmětech měly vyučující velmi dobrý verbální projev, dbaly na dodržování odborné terminologie i na grafický projev žáků. Rezervy byly v rozvíjení komunikativních schopností žáků (ve smyslu uceleným způsobem definovat problémy a jejich řešení), zejména v předmětu zušlechťování textilií. Příliš návodné a jednostranné otázky vyučujících vedly v tomto předmětu k jednoslovným odpovědím žáků.

Nulovou názornost zaznamenala inspekce v hodinách předmětu technologie přádelnictví, ačkoliv je škola v tomto směru velmi dobře vybavena. Během zkoušení převažovaly návodné otázky a požadavky na faktografické znalosti. Vědomosti žáků v druhém i třetím sledovaném ročníku byly velmi malé, ve třetím neznali mnozí ani základní pojmy. V některých hodinách nebyli žáci dostatečně motivováni, chybělo shrnutí a upevnění probraného učiva.

Ve všech předmětech postrádala inspekce jakoukoliv mezipředmětovou vazbu ve smyslu zařazování a používání cizojazyčné odborné terminologie.

Výuka odborných textilních předmětů technologického charakteru má průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání v učební praxi

Týdenní časová dotace předmětu praxe odpovídá ve všech třídách platným učebním dokumentům. Pracovní činnosti jsou plánovány zejména s ohledem na plnění tematických celků uvedených v ředitelkou schválených časově tematických plánech učitelů. Vedené přiřazovací plány dávající jasný přehled o činnosti jednotlivých žáků v průběhu školního roku. Při výuce byla zaznamenána kontinuita mezi jednotlivými ročníky.

Výuku zajišťuje celkem šest interních a dva externí učitelé – tři pro textilní obory a pět pro oděvnictví. Pro svou práci je plně kvalifikováno pět z nich. Ostatní mají pouze ÚSO vzdělání bez vyučení v oboru, doplňkové pedagogické studium (DPS) absolvoval pouze jeden z nich. V současné době si dálkově doplňuje vzdělání jeden učitel. Z celkového počtu 92 hodin praktického vyučování týdně je cca 56% vyučováno plně kvalifikovanými učiteli a cca 20% hodin učiteli bez požadované odborné i pedagogické způsobilosti. Hospitační činností bylo zjištěno, že uvedená skutečnost nemá zásadní vliv na průběh výuky.

Učební praxe žáků probíhá ve vlastních rozlehlých dílnách, umístěných přímo v areálu školy. Žáci se v nich učí základům obsluhy a údržby strojů, v oděvních dílnách získávají potřebné dovednosti v šití oděvních detailů, oděvních dílů i celých výrobků. Pro tuto činnost jsou dílny (ve srovnání s ostatními textilními průmyslovými školami v republice) velmi dobře vybaveny.

Inspekce vysoce hodnotí jejich prostorové uspořádání, vzornou čistotu a estetiku prostředí. Nechybí květiny, součástí dílen je i stálá výstava uměleckých děl vytvářených zejména textilními technikami, na jejichž tvorbě se podílejí v rámci nabídky mimoškolních aktivit i žáci školy.

Po technické stránce je kladem široký sortiment instalovaného strojového parku. K dispozici jsou dvě přádelny (bavlnářská a vlnářská – obě bez čistírenských linek), dále dvě tkalcovny (včetně přípravny) a tři oděvní dílny. Vybavení doplňují pletací stroje, stroje pro výrobu netkaných textilií a stroje pro renovaci textilií. Součástí dílen jsou sklady surovin, náhradních dílů, kabinety dílenských učitelů, sociální zařízení a dvě malé učebny. Lnářskou přádelnu škola nemá. Vybavení oděvních dílen je funkční a umožňuje plnit osnovy předmětu v celém rozsahu. Z technologických postupů nelze realizovat mokré procesy (čistící, úpravárenské a zušlechťovací operace), zejména pro jejich prostorovou a energetickou náročnost. Seznámení s těmito postupy je zajišťováno exkurzemi nebo odbornou praxí v textilních továrnách. Z prostorových důvodů jsou některé přádelnické stroje zkráceny. Řada strojů je sice morálně i technicky zastaralá, principiálně však odpovídají strojům moderním, jejichž pořízení však mnohonásobně převyšuje finanční možnosti školy (řádově v milionech korun). Přesto se v posledních dvou letech podařilo doplnit vybavení řadou někdy i unikátních zařízení (vzorkový mykací stroj, dopřádací stroj SPINTESTER a vzorkový tkalcovský stav ROSEMUND) v celkové hodnotě přesahující 800 tisíc korun. Vyššímu komerčnímu využití stávajících výrobních kapacit tkalcoven a přádelen však brání řada objektivních faktorů, zejména chybějící klimatizace, značná energetická náročnost daná možností pouze jednosměrného provozu, nedostupnost řady náhradních dílů, nemožnost realizace úpravy a zušlechťování výrobků. Na základě úsporných opatření v předchozích letech byla škola nucena propustit prakticky všechny instruktorky, které vytvářely v dílnách převážnou část zisku z výroby a prodeje výrobků.

Hospitace proběhly u všech tří učitelů praktického vyučování v textilních oborech a tři vyučujících v oděvním oboru.

Vlastní praktické vyučování v textilních oborech bylo vždy zahájeno nástupem celé skupiny v učebnách, umístěných přímo v prostoru dílen. Učitelé provedli ověření připravenosti žáků k pracovním činnostem (kontrola požadovaného ustrojení a pomůcek žáků), následovalo

seznámení s cílem vyučovacího dne, popřípadě krátký výklad či opakování látky probrané v teoretických hodinách spojený se zápisem do pracovních sešitů. Forma vedení zápisů byla rozdílná dle úrovně jednotlivých žáků.

Po zadání pracovních úkolů a instruktaži spojené s ukázkou požadovaných činností zahájili žáci vlastní činnost pod dohledem učitelů, kteří jim vysvětlovali nedostatky, jichž se v průběhu práce dopouštěli. Kladem všech sledovaných hodin byl důraz na dodržování bezpečnostních a protipožárních předpisů, pořádek na pracovištích, dodržování technologické a pracovní kázně a šetření materiálem a energií. Většina žáků pracovala s chutí a zaujetím, učitelé jim svým přátelským přístupem vytvářeli prostor pro vyjádření vlastního názoru. Chování žáků v průběhu hospitací bylo slušné a kultivované.

Při závěrečném shrnutí výuky učitelé upozornili na nedostatky při jednotlivých činnostech a zhodnotili pracovní úsilí žáků.

V oděvním oboru byly hospitovány hodiny praxe ve třetím a čtvrtém ročníku. Ve výuce učební praxe je vytvořen systém, který umožňuje vyučujícím mít přehled o plnění stanovených úkolů každým jednotlivcem a vede žáky k tomu, aby prošli všemi předepsanými tematickými okruhy. Materiálně-technické zabezpečení výuky je velmi dobré.

Ve všech zhlédnutých hodinách měli žáci přidělené své pracoviště a pracovali samostatně, vlastním tempem na individuálně zadaném úkolu. Pozitivní motivací je pro ně fakt, že většina výrobků je určena pro jejich vlastní spotřebu. Učitelky dohlížely na průběh prací, korigovaly jejich postup, poskytovaly radu i pomoc a dílčí činnosti hodnotily. Výborně zorganizované hodiny se vyznačovaly tvůrčí pracovní atmosférou (příprava modelů na přehlídku), velmi dobrým vztahem mezi vyučujícími a žáky a neformální komunikací. Ve čtvrtém ročníku byl zřetelný pokrok v získaných dovednostech. Žáci jsou průběžně hodnoceni a klasifikováni za zvládnutí dílčích úkolů, systematicky je postupováno od jednoduchého ke složitějšímu. V maturitním ročníku je podkladem pro klasifikaci ročníková práce, zahrnující všechny fáze výroby oděvu od návrhu, konstrukce stříhu až po vlastní zpracování. Zhlédnuté hodiny byly hodnoceny jako vynikající.

Četnost a obsah proškolení žáků v oblasti dodržování zásad bezpečnosti práce a požární ochrany odpovídá platným předpisům.

Celkově hodnotí ČŠI učební praxi jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání v předmětech ekonomického charakteru (ekonomika, obchodní korespondence, marketing a management)

Bylo navštíveno osm hodin u tří pedagogů ze čtyř, kteří ve škole těmto předmětům vyučují. Jedna učitelka je odborně i pedagogicky způsobilá, dva vyučující mají pedagogickou způsobilost a jeden odbornou.

Časová dotace všech navštívených předmětů odpovídala učebním dokumentům. Vyučující mají učivo rozpracováno do časově tematických plánů, jejichž obsah korespondoval se schválenými osnovami. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. V plnění tematických plánů neshledala ČŠI závažné nedostatky. Pouze v předmětu marketing a management byly v časovém rozvržení učiva provedeny drobné operativní změny, které poněkud narušily logické uspořádání učiva, avšak plnění osnov neohrožují.

Ve škole není zřízen metodický orgán, který by koordinoval práci vyučujících ekonomických předmětů, a proto jsou tyto vyučovány izolovaně, bez potřebného rozvíjení mezipředmětových vztahů.

K výuce obchodní korespondence a psaní na stroji slouží dvě odborné učebny, vybavené

dostatečným množstvím elektronických psacích strojů. Výuka ekonomiky a managementu probíhá v účelně zařízených kmenových učebnách, v nichž jsou vytvořeny i podmínky pro dodržování psychohygienických zásad. Vyučující mají dostatek odborné literatury, časopisů a právních norem. Pro žáky je ve škole k dispozici řada různých druhů učebnic pro výuku obchodní korespondence a psaní na stroji, komentované normy pro psaní obchodní korespondence si kupují a nosí do hodin. Pro ekonomiku a management žáci učebnice nemají. Celkově jsou materiálně-technické podmínky výuky velmi dobré a umožňují plnit výchovně-vzdělávací cíle sledovaných předmětů.

Všechny navštívené hodiny byly předem připraveny a promyšleny. Bezprostřední příprava vyučujících se týkala hlavně obsahu učiva, méně pozornosti bylo většinou věnováno promýšlení metod a forem práce.

V předmětech ekonomika i marketing a management měly hodiny jednotnou strukturu s úvodním prospěchovým zkoušením, frontálním výkladem nové látky a diktovaným zápisem do sešitů žáků (i ve vyšších ročnících). Výuka se vyznačovala převážně jednosměrným předáváním informací od vyučujícího k žákům, absencí odborné literatury, studijních textů, názorných pomůcek, případně didaktické techniky. Žákům nebyl dán prostor pro samostatné a aktivní učení např. formou řešení praktických problémů, což nekoresponduje s pojetím předmětu. V některých hodinách nezbylo dostatek času na procvičení a upevnění probraného učiva. Na druhé straně byla výuka odborně na výši, včetně zařazování aktuálních ekonomických informací a příkladů z praxe. Žáci byli vedeni k chápání vztahů a souvislostí. V průběhu hodin vyučující využíval vstupní i průběžné pozitivní motivace, oceňoval snahu a pokrok žáků. Poznámky v sešitech žáků byly přiměřeně obsáhlé a dobře strukturované.

Hodiny předmětu obchodní korespondence měly různou úroveň. Žáci pod dohledem vyučujících samostatně plnili zadané úkoly, pracovali se zájmem a s chutí. Výuka nebyla monotematická, procvičování a upevňování získaných dovedností v technice psaní na stroji se střídalo s výkladem nové látky o obchodní korespondenci, vhodně byly zařazeny relaxační prvky. Tam, kde to bylo účelné, mohli žáci pracovat individuálním tempem. V některých hodinách převažoval teoretický výklad o obchodní korespondenci s následným diktovaným zápisem na úkor praktického nácviku. To má opodstatnění pouze v případech, kdy procvičování následuje v druhé hodině dvouhodinového bloku. V jedné ze zhlédnutých hodin vyučující dokázala aktivizovat žáky příklady z praxe, průběžně využívala zpětné vazby, v jiné nebyly žákům sdělovány všechny varianty, které doporučená norma umožňuje a motivačních prvků bylo využito málo. Efektivitě hodin by prospělo častější využívání názorných materiálů a předtisků.

Technika psaní na stroji je vyučujícími pravidelně procvičována s dostatečnou preferencí přesnosti nad rychlostí, žáci jsou důsledně vedeni k psaní desetiprstovou hmatovou metodou. Je patrné, že se v hodinách běžně pracuje s doporučenou normou a kopírovanými studijními texty.

Práce žáků jsou ve škole zakládány do složek v časové posloupnosti. Počet založených prací a četnost jejich oprav se v jednotlivých skupinách liší, což se odvíjí od stylu práce učitele. Zodpovědný byl přístup vyučující ve třídě M3. Ve třídě O3P chybí v této oblasti důsledná kontrola, žáci nejsou dostatečně vedeni k systematickosti a pečlivosti. V náhodně vybraných složkách žáků bylo založeno málo prací dokumentujících praktický nácvik obchodní korespondence.

Klasifikace je průběžná a dostatečně četná, u jedné z vyučujících však pro ni nebyly prokazatelné podklady.

Ve všech zhlédnutých hodinách vládla klidná pracovní atmosféra, ke které přispělo vstřícné

a kultivované jednání obou vyučujících. Na velmi dobré úrovni byla interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky.

Na základě výše uvedených skutečností je výuka v předmětech ekonomického charakteru hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce a společenskovědních předmětech

Hodnocení kvality výuky společenskovědních předmětů vycházelo z celkového počtu 14 hospitací v předmětech: český jazyk (6 hodin), občanská výchova (4 hodiny), dějepis (2 hodiny), právní nauka (1 hodina) a aplikovaná psychologie (1 hodina).

Všichni učitelé splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti.

Výuka českého jazyka probíhá ve všech oborech v souladu s učebním plánem. Předložené tematické plány sice vycházejí z platných učebních osnov, chybí však dostatečné propojení mezi souběžnými třídami a navazujícími ročníky, neboť jednotliví vyučující je zpracovávají izolovaně a pouze pro třídy, ve kterých vyučují. Nedostatečná součinnost je patrná i z nejednotného zadávání kontrolních prací, odlišného způsobu hodnocení a také z celkového pojetí výuky, které ne vždy respektuje doporučení v učebních osnovách.

Dějepis je vyučován jedinou vyučující, a to v rozsahu dvou hodin týdně jak stanovuje učební plán. Chronologické pojetí výuky předmětu, není zcela v souladu s postupem doporučeným v učebních osnovách. Velký objem učiva v kombinaci s příliš podrobným výkladem jednotlivých dějinných událostí je při malé časové dotaci zvládnán za cenu uspěchaného výkladu a s nedostatečným prostorem pro opakování, shrnutí a systemizaci učiva.

Občanská nauka je vyučována od druhého ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně, shodně s učebními plány. Rozvržení učiva do jednotlivých ročníků, tak jak bylo prezentováno v předložených tematických plánech a jak bylo zjištěno při výuce ve druhých až čtvrtých ročnících oborů oděvnictví, neodpovídá znění učebních osnov občanské nauky pro SOŠ a SOU čj. 23 212/98-23/230 platných od 1.září 1998. V rozporu s učebními osnovami jsou vynechány celé tematické okruhy (např. Občan a demokracie, Člověk a právo), aniž by byly vyučovány v jiných příbuzných předmětech. Z ostatních tematických okruhů jsou vyňata dílčí témata, která jsou časově rozprostřena do jiných tematických celků. Vynechané části přesahují svým rozsahem úpravy umožněné učebními osnovami. Přestože občanskou nauku vyučují dva učitelé v souběžných či na sebe navazujících třídách, nedošlo ke sjednocení a provázání učiva. Bez výrazné a okamžitě provedené přestavby celkového obsahu učiva do jednotlivých ročníků nebude zajištěno plnění učebních osnov ve druhém a třetím ročníku.

Výuka probíhala v běžných kmenových třídách. Žáci využívali převážně vlastních učebnic (doporučených učiteli) a přehledů učiva pro střední školy. Další studijní materiály byly využívány ojediněle. V českém jazyce bylo k doplnění a rozboru využito literárních textů. Jiné názorné pomůcky či didaktickou techniku vyučující ve sledovaných hodinách nepoužívali. Pro výuku dějepisu nejsou k dispozici vhodné historické mapy.

Pro převážnou většinu sledovaných hodin byla charakteristická obdobná a opakující se stavba založená na krátkém písemném prověření znalostí z minulé hodiny, výkladu nové látky, zkoušení se souběžně zadanou samostatnou prací a krátkým několikaminutovým shrnutím látky z výkladu, které většinou již zasahovalo do zvonění. Byl uplatňován frontální způsob výuky s nízkým podílem práce žáků. Vyučující se snažili v řízeném rozhovoru vytvořit prostor pro vyjádření názorů a aktivitu žáků, ale ohlasy byly spíše ojedinělé. Výjimkou byly hodiny literární výchovy ve třídách O2T a O3P, ve kterých vyučující vhodně zvolenými ukázkami a otázkami navodila příznivé podmínky pro diskusi. Použité formy a metody byly zaměřeny na lepší než průměrné žáky a nepočítaly s výraznou diferenciací. Spíše náznakově a nesourodě

byla během vyučování použita motivace a průběžné hodnocení. Probíraná látka byla interpretována věcně správně, učitelé příhodně přiřazovali historické a společenské souvislosti. Opomíjeno bylo vřazení probírané látky do širšího tematického okruhu učiva, případně systému předmětu. Úroveň komunikace vyučujících byla výrazně rozdílná - od vstřícné a otevřené až po pevně autoritativní vedení.

Výuku českého jazyka hodnotí ČŠI jako průměrnou. Výuka společenskovědních předmětů je vzhledem k výrazným nedostatkům v plánování pouze vyhovující.

Hodnocení kvality vzdělávání v německém jazyce

Německý jazyk se vyučuje v týdenních hodinových dotacích, které odpovídají schváleným učebním plánům, tzn. ve studijních oborech Oděvnictví a Textilní výroba a podnikatelství tři hodiny týdně a v oboru Management textilu a oděvnictví čtyři hodiny týdně. V maturitním ročníku je v rámci volitelných předmětů žákům nabízen seminář z německého jazyka. Zpracované časově tematické plány vycházejí z platných učebních osnov, přesná náplň výuky a řazení témat vyplývá z používaných učebnic (Němčina pro jazykové školy). Návaznost mezi jednotlivými ročníky je zajištěna spoluprací učitelů při tvorbě ročních plánů. Problémy v organizaci výuky přináší spojení jazykových skupin ze dvou oborů s různou týdenní hodinovou dotací. Negativní dopad na celkovou efektivitu vyučovacího procesu má zařazování dvouhodinových bloků cizího jazyka.

Německý jazyk učí tři pedagogičtí pracovníci, jeden z nich má plnou odbornou a pedagogickou způsobilost, další dva jsou způsobilí pouze odborně. Výuka se uskutečňuje v kmenových učebnách případně ve videoučebně. Jejich estetická úroveň je průměrná, motivační vliv prostředí minimální. Vyučující musí veškeré pomůcky přenášet. Používané učebnice vyhovují z hlediska kompletního gramatického přehledu a navazujících procvičovacích úloh, ale nejsou příliš inspirativní pro nácvik řečových a komunikativních dovedností. Učitelé však mají k dispozici další typy učebnic, cizojazyčné texty, slovníky, videokazety s reáliemi a audionahrávky rodilých mluvčích, které pravidelně zařazují do výuky. Někteří si vyrábějí i vlastní pomůcky.

Sledované hodiny byly vedeny v převážné míře v němčině. Vyučovací jednotky měly jasný řád a jednoznačně stanovený cíl. Používané metody a formy práce odpovídaly věku žáků a jejich jazykovým dovednostem. Výuka nebyla jednotvárná, činnosti se střídaly, avšak příliš málo byla posilována schopnost komunikovat v různých společenských rolích. Žáci byli ukázněni, aktivní, přirozeně reagovali na verbální i neverbální podněty učitelů, odpovídali celými větami. Výjimkou byla hodina v prvním ročníku, která byla málo efektivní, žáci příliš nespocovali. Vyučující pravidelně klasifikovali, při hodnocení se nezaměřovali na chybu.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemné důvěře a respektování se. Jednoznačně daný systém práce a přesně vymezená pravidla chování přispívají k dobré a přátelské atmosféře v celém vyučovacím procesu. Verbální projev učitelek byl velmi kultivovaný.

Celkově má výuka německého jazyka velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání v matematice, chemii a základech ekologie

Matematika, chemie a základy ekologie se ve všech ročnících vyučují v týdenních hodinových dotacích odpovídajících schváleným učebním dokumentům. Učitelé zpracovávají časově tematické plány, které vycházejí z platných učebních osnov všeobecně-vzdělávacích předmětů. Členění a rozvržení učiva je provedeno na základě zkušeností z předchozích let a v souladu s používanými učebnicemi tak, aby byla zaručena kontinuita mezi jednotlivými ročníky. Žáci

prvních ročníků píší vstupní testy z matematiky. Podle jejich výsledků je upraven rozsah a zaměření úvodního opakování ze základní školy. V maturitních třídách škola nabízí v rámci volitelných předmětů matematický seminář.

Oba učitelé matematiky mají plnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Chemii a základy ekologie vyučují tři pedagogové bez odborné způsobilosti. V hospitovaných hodinách se tato skutečnost negativně projevila pouze minimálně. Vyučující většinou kompenzují nedostatky v odbornosti důkladnou přípravou. Výuka probíhá v esteticky průměrných kmenových učebnách. Základní materiální zázemí umožňuje plnění učebních osnov. Didaktická technika je k dispozici pouze v kabinetech, do hodin musí být přenášena. ČŠI v žádné z navštívených hodin nezaznamenala její použití, přestože by přispěla k celkové efektivitě vzdělávacího procesu. Používané učebnice a učební texty jsou žákům školou zapůjčovány.

ČŠI hospitovala ve třech hodinách matematiky, ve dvou hodinách chemie a v jedné hodině základů ekologie. Obsah vyučovacích jednotek odpovídal předloženým časově tematickým plánům. Pouze ve výuce základů ekologie vznikl skluz zapříčiněný dlouhodobou absencí vyučující. Po úpravě plánu bude možné do konce školního roku rozsah učiva daný učebními osnovami splnit.

Zhlédnuté hodiny matematiky měly klasickou stavbu, společné opakování spojené s klasifikací, výklad a následné procvičení na konkrétních příkladech. S žáky se pracovalo frontálně bez jakékoliv diferenciací. Zadávané samostatné práce nebyly připravené, takže chyběla možnost efektivní kontroly a zpětné vazby. Učitelé byli ve svých požadavcích důslední, učivo podávali věcně správně a srozumitelně. Vynikající způsob výkladu ve třídě O4 usnadnil žákům pochopení probírané velmi náročné učební látky. Náplň kontrolovaných čtvrtletních prací vycházela z probíraného učiva, jejich náročnost odpovídala schopnostem žáků, hodnocení a klasifikace byly objektivní.

Výuka chemie a základů ekologie vycházela z dobré přípravy. Žáci se většinou do výkladových i opakovacích částí hodin aktivně zapojovali. Vyučující látku průběžně shrnovali, zařazovali opakování důležitých pojmů z předcházejících hodin, v jednom případě učitelka několikrát utvrzovala základní vědomosti. Pracovní tempo však bylo jednotné pro všechny, obvykle se řídilo těmi nejpomalejšími. Žáci nedostávají patřičný prostor pro vyjadřování vlastních názorů a soudů, a proto nejsou příliš zvyklí vyjadřovat se souvisle. Zvláště patrná byla tato skutečnost v základech ekologie, kde nebyly zcela naplňovány výchovné cíle tohoto předmětu. Učivo bylo pojato příliš faktograficky.

Poznámky v sešitech žáků mají dobrou úroveň, učitelé je průběžně kontrolují. Pro převážnou většinu hospitovaných hodin byla typická přátelská, pracovní atmosféra. Vyučující respektovali osobnost žáka.

ČŠI hodnotí úroveň výuky matematiky, chemie a základů ekologie jako průměrnou.

Hodnocení kvality vzdělávání ve výpočetní technice

Plánování a příprava výuky je na vynikající úrovni. Týdenní hodinová dotace je v souladu s učebními plány jednotlivých studijních oborů. Časově tematické plány učitelů respektují platné osnovy. Celý systém je promyšlený, předem připravené úlohy na sebe navazují. Vyučující respektují zásadu postupu od jednoduchého ke složitějšímu. Reálné vzdělávací cíle jsou stanoveny s ohledem na aktuální stav tříd.

Personálně je výuka velmi dobře zajištěna. Přestože žádný z vyučujících tohoto předmětu nesplňuje požadavky na odbornou způsobilost (dva textilní a jeden strojní inženýr), jsou všichni zkušenými pedagogy s velkými praktickými zkušenostmi s výukou tohoto předmětu.

Vedení školy investovalo v posledních letech do informačních technologií značné finanční

prostředky. Celkem jsou ve škole k dispozici tři odborné učebny výpočetní techniky se 42 počítači zapojenými v síti a s možností připojení na Internet. Samotná výuka předmětu výpočetní technika probíhá v nově vybavené učebně se 16 moderními výkonnými počítači. Další učebny slouží zejména pro výuku ostatních předmětů - účetnictví, konstrukce stříhů, fyzika, atd. Tomu odpovídá i jejich programové vybavení. Jedna z učeben je žákům k dispozici i v době mimo vyučování. Další počítač sloužící výuce je připojený na vnitřní televizní okruh ve specializované audiovizuální učebně.

Celkem byly hospitovány tři dvouhodinové vyučovací jednotky, po jedné u každého učitele.

Výuka probíhala v prostorné a čisté učebně, která působí estetickým a podnětným dojmem. Ergonomicky vhodný žakovský nábytek poskytuje žákům dostatečný prostor pro zaznamenávání poznámek do sešitů. Vhodně uspořádaná pracovní místa umožňují učitelům rychlou kontrolu práce žáků. Součástí vybavy všech patnácti pracovišť jsou i moderní učebnice, vhodné pro vyučované programy (Navrátil: S počítačem nejen k maturitě). Učitelovo zvýšené pracoviště je vybaveno řídicím počítačem, klasickou tabulí, vhodnou didaktickou technikou a společnou tiskárnou. Místnost lze v případě potřeby zastínit.

Všechny sledované hodiny lze po organizační stránce označit jako velmi zdařilé, přestože těsně před inspekcí byla provedena výrazná změna přístrojového i programového vybavení učebny a učitelé si teprve ověřovali stabilitu systému a upravené přípravy na výuku.

Obsahově se ve všech hodinách jednalo o seznámení se změněným prostředím, s odchylkami od předchozích verzí programů a o výklad nové látky spojený s ukázkou a následným samostatným procvičováním.

Probíraná látka byla po věcné a obsahové stránce podávána bezchybně, s jasnou návazností na předchozí témata. V jednom případě konstatovala inspekce častější odbočky ve výkladu na úkor jeho přehlednosti. Ukázkové příklady byly voleny promyšleně, před každým dalším krokem si vyučující ověřovali pochopení látky všemi žáky. Zadávané pokyny byly srozumitelné. V procvičovací části hodin měli žáci dostatečný prostor pro samostatné a aktivní učení. Učitelé jim poskytovali okamžitou pomoc a zároveň sami získávali zpětnou vazbu o míře pochopení vykládané stati. V jedné z hodin žáci dostali i vhodný tištěný text se základními pojmy a postupy při práci s probíraným programem. Jeho nedostatkem byl malý prostor pro individuální poznámky k jednotlivým pojmům.

Verbální i neverbální komunikace obou učitelek byla vynikající, drobné nedostatky konstatuje inspekce ve slovním, příliš rychlém projevu třetího učitele. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla práce v hodinách, byli pozorní a pracovali s chutí. Vyučovací čas byl ve všech hodinách efektivně využit.

Podmínky a úroveň výuky výpočetní techniky jsou vynikající. Je zřejmé, že práce vyučujících je systematická a promyšlená.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě provedených hospitací a s ohledem na materiálně-technické a psychohygienické podmínky výuky hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání jako průměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Rámcová koncepce rozvoje školy byla v písemné podobě vypracována ředitelkou naposledy v květnu 1996. Vychází z možností SPŠT, analýzy požadavků trhu práce, současně reaguje i na podněty zájemců o studium. Koncepce je založena na průběžné inovaci učebních plánů studijních oborů textilního a oděvního charakteru v závislosti na potřebách textilních podniků a požadavcích rodičovské veřejnosti. Stanovená koncepce je reálná a je plněna. Škole se daří pro výuku stávajících oborů zajistit nadprůměrné prostorové a materiálně-technické podmínky. Slabinou koncepce je fakt, že jen malé procento absolventů oboru Oděvnictví, který uchazeči o studium upřednostňují, najde uplatnění v oděvní praxi, a naopak o studium textilních technologií je zájem nízký.

Ve škole jsou vyučovány studijní obory dle celostátně platných učebních plánů, pro studijní obor Textilní výroba a podnikatelství má škola MŠMT ČR schváleny vlastní osnovy profilových odborných předmětů.

Rámcové učební plány vyučovaných oborů (Textilní výroba a podnikání, Oděvnictví, Management textilu a oděvnictví) jsou rozpracovány do jednotlivých ročníků a mají logickou strukturu. Vhodně volenou skladbou profilujících odborných předmětů se žáci mohou v oboru Textilní výroba a podnikatelství zaměřit na přádelnictví nebo tkalcovství, v oboru Oděvnictví na technologii oděvů nebo podnikatelství. Volitelný předmět vychází z možností školy a je zařazen do čtvrtého ročníku všech oborů v rozsahu dvě hodiny týdně. Z nabídky si žáci nejvíce vybírají konverzaci v cizím jazyce, případně cvičení z matematiky. Ve druhém a třetím ročníku je u všech oborů zařazena dvoutýdenní souvislá odborná praxe, kterou žáci absolvují na pracovištích mimo školu.

Školou provedené úpravy hodinových dotací v učebních plánech vycházejí z doporučení metodických orgánů, které své zkušenosti s výukou pravidelně vyhodnocují, navrhuje vedení školy změny, podrobněji rozpracovávají osnovy jednotlivých předmětů. K výrazně pozitivní změně došlo od loňského školního roku v rozplánování učiva předmětu nauka o materiálech. V upravených a rozpracovaných dokumentech, které schvaluje ředitelka školy, však nebyly vždy důsledně respektovány pokyny MŠMT ČR k práci s osnovami. Chybný přenos informací se promítl do obsahové náplně výuky základů oděvního výtvarnictví ve studijním oboru Oděvnictví. Ve výše uvedeném předmětu je vyučována pouze část stanoveného učiva, další část se vyučuje v povinném profilovém předmětu oděvní výtvarnictví. Tematický celek č. 6 kreslení nebyl v rozpracovaných osnovách obou předmětů obsažen. Důsledkem je porušení § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Z formálního hlediska byly v rozpracovaném učebním plánu studijního oboru Management textilu a oděvnictví zaměněny názvy na sebe navazujících předmětů technika administrativy a obchodní korespondence.

Pro činnost školy je základním souhrnným dokumentem Plán práce pro školní rok 2000/2001, zahrnující základní informace o škole, organizaci její činnosti během školního roku, povinnosti a úkoly pro pedagogy, metodické orgány a vedení školy. Vedení školy plnění plánu práce průběžně sleduje a vyhodnocuje, případně operativně provádí dílčí korekce.

Celkově je plánování školy vzhledem ke zjištěným nedostatkům v práci s rámcovými učebními plány na průměrné úrovni.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitelka, statutární zástupce a zástupce pro praktické vyučování. Organizační schéma je součástí vnitřních směrnic ekonomického úseku. Jednoznačně upravuje systém podřízenosti a nadřízenosti v celém zařízení. Ředitelka osobně řídí oba zástupce, výchovnou poradkyni, hospodářku, účetní a školníka. Povinnosti všech pracovníků jsou dány Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení čj. 16 969/96-42, zástupci a nepedagogičtí pracovníci mají stanovené pracovní náplně. Každoročně vydávaný vnitřní řád upřesňuje úkoly pro učitele (všeobecné i konkrétně specifikované), povinnosti vyučujících a třídních učitelů.

Ve škole pracují předmětové komise společenskovedních předmětů, matematicko-přírodovědných předmětů, výpočetní techniky, odborných předmětů - textilní výroba, odborných předmětů - oděvnictví, praxe a tělesné výchovy. Každá z nich má stanovený plán činnosti a trvalé úkoly. Přestože jsou z jejich jednání pořizovány zápisy a předsedové předmětových komisí tvoří poradní sbor ředitelky školy, některé problémy zůstávají neřešeny (např. skladba rozvrhu, plnění učebních osnov). Podrobnou analýzu a vyhodnocení činnosti předmětových komisí provádí ředitelka školy na konci školního roku.

Každé pondělí se koná porada vedení, která konkretizuje a specifikuje úkoly na celý týden. Pedagogičtí pracovníci jsou o nich informováni při schůzce během velké přestávky. Z jednání není pořizován zápis, ale pro nepřítomné je k dispozici audio záznam na diktafonu. Pro zjednodušení přenosu informací bude od února v hlavní budově zavedena vnitřní elektronická pošta. Důležité informace se objevují i na nástěnce ve sborovně.

Během školního roku se uskutečňují dvě třídní schůzky (v 1. a 3. čtvrtletí) a v září se koná zvláštní schůzka pro první ročníky, na které rodiče kromě ústních informací obdrží i informační leták o historii a aktivitách školy, vyučovaných studijních oborech, materiálním vybavení, zájmové činnosti i o možnostech ubytování a stravování. V případě vážných studijních problémů jsou rodiče prokazatelně písemně informováni. Pro potřeby žáků i jejich zákonných zástupců mají učitelé vypsány konzultační hodiny.

Osobní data zaměstnanců jsou dostatečným způsobem zajištěna před zneužitím.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 je zpracovaná v souladu s § 17e odst. 2 písmeno a - g zákona České národní rady č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Obsahuje souhrn tabulek a přehledných informací, avšak není materiálem, který by uvedená fakta analyzoval a nastiňoval předpoklady dalšího vývoje.

Škola se prezentuje v místním tisku (Liberecký den), v lokální televizi a hlavně účastí na módních přehlídkách, na nichž žákyně představují své výrobky zhotovené při učební praxi, případně v zájmovém kroužku. SPŠT se pravidelně účastní celostátních módních přehlídek, které se konají v místech působení textilních škol (v roce 1999 akce proběhla v Liberci). Manekýnky, žákyně školy, své modely, které samy navrhují a zpracovávají, předvedly i u příležitosti akce Nisa Schola. V červnu 2000 se žáci podíleli na velké módní přehlídce v jabloneckém muzeu při zahájení výstavy Oděv a šperk. Modely a doplňky byly zhotoveny ve spolupráci se Střední umělecko průmyslovou školou bižuterní v Jablonci, s Integrovanou střední školou v Turnově a s pracovníky firmy Železnobrodské sklo.

ČŠI během komplexní inspekce provedla kontrolu vedení povinné dokumentace. Ředitelka školy byla upozorněna na formální nedostatky ve vyplňování třídních knih, třídních výkazů a protokolů o komisionálních zkouškách. Většina zjištěných závad byla odstraněna ještě během

pobytu inspektorů ve škole.

Doklady o maturitní zkoušce ve školním roce 1999/2000 byly v době inspekce ve vazárně, takže ČŠI zkontrolovala pouze protokoly o maturitní zkoušce ve školním roce 1998/1999 tříd 4A (Oděvnictví - administrativa), 4B (Oděvnictví - pletářství) a 4C (Management textilu a oděvnictví), ve kterých nebyly shledány nedostatky.

Protokol o přijímacím řízení ze dne 25. května 2000 obsahuje všechny potřebné náležitosti, včetně informací o průběhu zkoušek v mimořádných termínech.

Při sestavování rozvrhu nebyly zcela respektovány didaktické zásady a požadavky učitelů tím, že cizí jazyky se vyučují ve všech třídách v dvouhodinových blocích, v některých případech dokonce v po sobě následujících dnech. V rozporu s § 14odst. 1 vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů, mají žáci ve třídě M3 ve středu, ve třídě O4P v úterý a ve třídě M4A ve čtvrtek v rozvrhu devět vyučovacích hodin.

Školní řád platný od 1. září 2000 obsahuje převážně souhrn příkazů, zákazů a organizačních pokynů, práva žáků se objevují pouze ve třech bodech. Celkové direktivní vyznění nepřispívá k jeho přirozenému přijetí ze strany žáků. Vzhledem k velmi vysoké absenci žáků byla do školního řádu zanesena povinnost vykonat doplňkovou zkoušku v případě dlouhodobé nepřítomnosti ve vyučování. Toto opatření se však má účinkem, protože průměr zameškaných hodin na žáka byl v minulém školním roce více jak 72 hodin a přehled absence v třídních knihách naznačuje, že výsledek v tomto školním roce bude obdobný.

V kontrolované knize úrazů jsou společně evidovány úrazy žáků i zaměstnanců, nechybí rozlišení úrazů na evidované a registrované.

Organizování je promyšlené a systematické, avšak při jeho realizaci se objevují nedostatky. Celkově má průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení je založeno na demokratických principech, pracovníci mají možnost se spolupodílet na další orientaci školy, aktivně spolupracuje také odborová organizace. K chodu školy se mohou vyjadřovat i žáci prostřednictvím „Parlamentu“, ve kterém mají všechny třídy své zástupce. V budoucnosti bude moci vývoj aktivně ovlivňovat také Rada školy, která byla zřízena ke dni 20. prosince 2000.

Operativní řízení vychází z pravidelných týdenních porad vedení a pracovníků. Učitelé mají vytvořeny podmínky pro kvalitní pedagogickou práci. Součástí interního mzdového předpisu na rok 2001 jsou kritéria pro stanovení výše osobních příplatků a odměn. Jejich skladba a finanční rozpětí mají motivační charakter. Předmětové komise, odborová organizace i jednotliví zaměstnanci je mohou vždy v září připomínkovat. Výše příplatku za třídnictví vychází z počtu žáků ve třídě a z náročnosti třídnické práce (zohlednění prvních a maturitních ročníků).

Vedení školy podporuje další vzdělávání zaměstnanců. Ke zvyšování a rozšiřování kvalifikace jsou pedagogičtí pracovníci hmotně stimulováni (nadtarifní složky platu).

Celková odborná a pedagogická způsobilost učitelského sboru má průměrnou úroveň (57,14 %). S odpovídající odbornou způsobilostí je vyučováno 77,74 % hodin. Velmi dobře je zajištěna výuka textilních odborných předmětů.

Přehled personálního zajištění výuky:

Celkem odučeno týdně	z toho týdně odučeno se způsobilostí:			
	odbornou i pedagogickou	pouze odbornou	pouze pedagogickou	bez odborné a pedagogické způsobilosti
525 hodin	300 hodin	108 hodin	72 hodin	45 hodin
100 %	57,14 %	20,6 %	13,71 %	8,55 %

ČŠI hodnotí úroveň vedení a motivování pracovníků jako velmi dobrou.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy předložilo plán kontrol na školní rok 2000/2001, na jehož zpracování se podílela ředitelka školy a zástupci pro teoretickou a praktickou výuku. Obsahuje systém pravidelných týdenních kontrol plnění úkolů vyplývajících z pondělních porad, kontrolu zpracování tematických plánů a jejich dodržování, kontrolu chování a prospěchu žáků, prodeje žákovských výrobků a předprázdninové praxe. Hospitační činnost není konkrétně plánována, pouze na začátku školního roku si vedoucí pracovníci rozdělí předměty, jejichž sledováním se budou zabývat. Z provedených hospitací jsou pořizovány záznamy, jejichž obsah kontrolovaní pedagogičtí pracovníci většinou stvrzují podpisem. Přestože převážná většina externistů nemá požadovanou pedagogickou způsobilost, neprovedlo u nich vedení školy v tomto školním roce ještě žádnou kontrolu.

Podle náplně práce za kontrolu třídních knih zodpovídá statutární zástupce. V jejich vedení však ČŠI zjistila nedostatky - formální chyby, bezobsažné zápisy (např. opakování), nečitelnost některých záznamů. Kontrola zpracování a plnění časově tematických plánů není dostatečně efektivní (viz konkrétní skupiny předmětů).

Činnost nepedagogických pracovníků vedení školy kontroluje průběžně.

Zástupce ředitelky školy pro praktickou výuku má propracovaný organizační a kontrolní systém odborných praxí zajišťovaných na základě smluv uzavíraných mezi školou a právnickou nebo fyzickou osobou, která má oprávnění k činnosti v daném oboru.

Pro nezávislé zjištění výsledků vzdělávání žáků využila škola pouze Sondu Maturant, vlastní testování neprovádí. Vzhledem k tomu, že SPŠT je fakultní školou Fakulty pedagogické Technické univerzity v Liberci, využívá vedení školy ve své práci i závěry z dotazníků a anket zadávaných žákům vysokoškolskými studenty.

Kontrolní činnost není komplexní a systematická. Důsledkem jsou nedostatky v dodržování obecně závazných právních předpisů.

Kontrolní mechanismy mají pouze vyhovující úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Řídící práci vedení školy hodnotí ČŠI jako průměrnou s pozitivy a negativy téměř v rovnováze.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Dotazníky pro rodiče a žáky

ČŠI zadala ve čtyřech třídách (O1P, O2T, O3P, M4A) 86 dotazníků pro rodiče a žáky. Jejich návratnost byla pouze 44 %. Odpovědi ukázaly, že výrazná většina rodičů je spokojena se vzdělávacím programem školy, s celkovou úrovní výchovně-vzdělávacího procesu a vztahy mezi žáky. Vysoce kladně jsou hodnoceny mimoškolní akce, kvalita praktické výuky a způsob jednání paní ředitelky. Největší rezervy rodiče spatřují v materiálních a psychohygienických podmínkách školy a v přístupu některých učitelů k žákům.

Celkově je se školou zcela spokojeno 2,6 % dotazovaných, spíše spokojeno 63,2 %, ani spokojeno, ani nespokojeno 21 %, spíše nespokojeno 7,9 %, nespokojeno pouze 2,6 % a 2,6 % se k otázce nevyjádřilo.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina vydaná MŠMT ČR dne 2. ledna 1992 bez čj.,
- dodatek ke zřizovací listině ze dne 2. prosince 1994 s čj. 26.248/94-60 - změna rozpočtové organizace na příspěvkovou,
- změna zřizovací listiny (dodatek č. 2) ze dne 14. ledna 1999 s čj. 11 506/99-21 s účinností od 1. března 1999 - úprava názvu školy,
- příloha k dodatku č. 2 ze dne 14. prosince 2000 bez čj. s účinností od 1. ledna 2001 - doplnění rozsahu jiné činnosti organizace,
- poslední změna rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 21 914/2000-21 ze dne 21. června 2000,
- zřizovací listina Rady Střední průmyslové školy textilní, Liberec, Tyršova 1, vydaná MŠMT ČR dne 14. prosince 2000 pod čj. 27 558/2000-20,
- rámcové učební plány vyučovaných studijních oborů (Oděvnictví čj. 11 404/95-23 ze dne 30. ledna 1995, Textilní výroba a podnikatelství čj. 35 207/97-23 ze dne 26. listopadu 1997, Management textilu a oděvnictví čj. 17 932/93-23 ze dne 3. června 1993),
- ředitelkou školy schválené rozpracované učební plány vyučovaných studijních oborů,
- osnovy hospitovaných předmětů,
- časově tematické plány hospitovaných předmětů,
- doklady o vzdělání pedagogických pracovníků školy,
- rozsah přímé výchovně-vzdělávací práce všech pedagogů školy,
- plán práce pro školní rok 2000/2001,
- vnitřní řád z 1. září 2000,
- koncepce rozvoje školy na období 1996 - 2002,
- rozvrhy hodin,
- záznamy o proškolení žáků z pravidel BOZP a požární ochrany,
- smlouvy o zajištění odborného výcviku - povinné předprázdninové praxe,
- náhodně vybrané zprávy z povinné předprázdninové praxe ve školním roce 1999/2000,

- školní řád,
- vnitroorganizační směrnice ekonomického úseku,
- interní mzdový předpis na rok 2001 z 2. ledna 2001,
- dotazník pro ředitele před inspekcí,
- třídní knihy,
- třídní výkazy,
- protokoly o maturitní zkoušce ve školním roce 1998/1999 tříd 4A, 4B a 4C,
- protokol o přijímacím řízení ve školním roce 1999/2000 z 25. května 2000,
- kniha úrazů,
- zápisy z pedagogických rad,
- záznamy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2000/2001,
- nabídka volitelných předmětů pro školní rok 2000/2001,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000,
- výroční zpráva o hospodaření za rok 1999,
- sešity žáků,
- náhodně vybrané složky žákovských prací z obchodní korespondence,
- čtvrtletní písemné práce z matematiky ve školním roce 2000/2001 tříd O2P a O4,
- vstupní prověrky prvních ročníků z matematiky z let 1999 a 2000,
- statistický výkaz V 7-01 ze září 2000,
- informace o studiu pro školní rok 2001/2002,
- podkladová inspekční dokumentace středních škol.

ZÁVĚR

Škola poskytuje střední odborné vzdělání v oblasti oděvnictví, textilní technologie a managementu textilu a oděvnictví. Prostorové, technické, materiální a personální podmínky výuky umožňují splnění deklarovaných vzdělávacích cílů. Učební praxe má nadprůměrnou, v oděvnictví až vynikající úroveň. Teoretickou výuku hodnotí ČŠI jako průměrnou. Výraznou prezentací na módních přehlídkách a jiných společenských akcích se škola dostává do povědomí široké veřejnosti. V oblasti řízení je práce ředitelky školy založena na dlouholeté zkušenosti, vynikající znalosti textilní problematiky a pečlivém písemném zpracování jednotlivých úkolů v oblasti plánování a organizování. Zjištěné nedostatky byly většinou způsobeny nedostatečnými a nefunkčními kontrolními mechanismy.

Proti závěrům z minulé inspekce, uskutečněné v únoru 1999 (čj. 084 196/99-3413), došlo ke zlepšení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávacího procesu a zhoršení personálního zajištění výuky. Kvalita vyučování se výrazně nezměnila.

Obecně závazné právní předpisy byly porušeny nedodržením vyhlášky o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, neplněním učebních osnov v předmětu základy oděvního

výtvarnictví studijního oboru oděvnictví a zařazením devíti vyučovacích hodin v jednom dni ve třídách O4P, M4A a M3.

ČŠI nezjistila neefektivní využívání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Celkově mají kvalita výchovně-vzdělávacího procesu a řízení školy průměrnou úroveň, pozitiva a negativa jsou téměř v rovnováze.

Pozitiva:

- nadprůměrné prostorové a personální podmínky pro výuku odborných předmětů,
- vysoká úroveň učební praxe,
- prezentace školy na veřejnosti,
- vynikající úroveň výuky výpočetní techniky.

Negativa:

- neplnění učebních osnov v povinném předmětu základy oděvního výtvarnictví,
- nedostatky v plánování občanské nauky,
- devět vyučovacích hodin v jednom dni ve třídách M3, O4P a M4A,
- nedostatečné kontrolní mechanismy.

Doporučení:

- zajistit vybavení mechanické zkušebny textilií moderní měřicí technikou s napojením na výpočetní techniku,
- vybavit kmenové učebny didaktickou technikou,
- u cizích jazyků s tříhodinovou týdenní dotací nezařazovat do rozvrhu dvouhodinové vyučovací bloky,
- ve výuce rozvíjet komunikativní dovednosti žáků, schopnost analýzy příčin a důsledků,
- zlepšit metodickou pomoc začínajícím učitelům,
- vést učitele k používání cizojazyčné odborné terminologie a frazeologie v odborných předmětech,
- zvážit možnost rozšíření vedení školy o výchovnou poradkyni,
- při tvorbě nového školního řádu více zohlednit práva žáků, případně je přizvat k jeho vytváření,
- hospitační činnost provádět i u externích pracovníků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Varja Paučková	v. r.
Členové týmu	Ing. Kateřina Nováková	v. r.
	Ing. Petr Kadlus	v. r.
	Mgr. Luděk Tesarčík	v. r.

V České Lípě dne 16. února 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. února 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Ing. Zuzana Piklová	v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Referát školství OkÚ	15. března 2001	081 88/01-5076
Zřizovatel	15. března 2001	081 89/01-5076
Rada školy	15. března 2001	081 90/01-5076

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.